

Notat

Emne: Spildevandsforhold i kolonihaver

Natur og Vand

Dato: 04. juni 2020

Sagsnr.: 19/10203

Sagsbehandler: vptms

Spildevandsforhold i kolonihaver i Viborg Kommune

Spildevandsforholdene i kolonihaverne giver jævnligt anledning til spørgsmål og henvendelser vedrørende miljø- og sundhedsforhold, nabogener samt økonomisk forhold angående etablering og drift af spildevandsanlæg.

Klima- og miljøudvalget har derfor ønsket en kortlægning af forholdene i Viborg Kommune samt en vurdering af juridiske og økonomiske konsekvenser i forhold til kloakering af kolonihaveforeninger.

Forvaltningen har kortlagt spildevandsforholdene i de enkelte kolonihaver gennem interviews med repræsentanter for foreningerne og indhentning af supplerende oplysninger. Kortlægningen beskrives i dette notat.

Juridiske og økonomiske forhold ved kloakering af kolonihaver beskrives i et særskilt notat.

Kortlægning:

Der er 9 kolonihaveforeninger i Viborg Kommune med i alt 588 haver.

Kortlægningen har overordnet vist følgende:

- mange haver har etableret deres eget spildevandsanlæg,
- de fleste anlæg er etableret uden de nødvendige tilladelser,
- der er et stigende behov for håndtering af spildevand i kolonihaveforeninger.

De enkelte kolonihaveforeninger er beskrevet i nedenstående.

Bjerringbro og Omegns fjerkræklub (8850):

Areal: 1 ha

Haver: 25 stk.

Ejer: Viborg Kommune.

Haver må kun benyttes, hvis man har fjerkræ.

Foreningens repræsentant oplyser, at de fleste har et fritidshus, men ingen har eget toilet. Der er toilet i klubhuset, som alle lejere har adgang til.

Dyre- og Fuglekolonien Friheden (8800):

Areal: 1,9 ha

Haver: 50 stk.

Ejer: Viborg Kommune.

Bemærkning: hele området er kortlagt som jordforurennet (V2), hvilket begrænser muligheden for nedgravede anlæg

Haverne bliver både anvendt til dyreopdræt eller have som anvendes til dyrkning. De fleste har et lille fritidshus på haveloddet.

Der er et fælleshus med toilet både inde og ude, som er tilkoblet offentligt kloaksystem. Fællestoiletterne er nye, da fælleshuset er blevet bygget inden for de sidste par år.

Flere der har campingtoiletter.

Meget få har køkken, hvorfor mængden af gråt spildevand vurderes at være begrænset.

Foreningens repræsentant oplever ikke de store problemer i forhold til håndtering af spildevand. De fleste lejere er dog ældre mennesker, hvorfor der forventes et generationsskifte, og dermed øget behov for spildevandshåndtering.

Haveforeningen Lundborg (8800):

Areal: 5,7 ha

Haver: 75 stk.

Ejer: Viborg Kommune.

Der er etableret forskellige former for spildevandshåndtering, både med campingtoiletter, samletank og til nedsivning. Det er usikkert hvor mange haveejere der selv har et toilet, men det vurderes at være en del.

Cirka 15 medlemmer har adgang til nærtliggende udlejningslokaler, hvor der er fællestoiletter tilsluttet samletank.

Haveforeningen Skovly (8800):

Areal: 11 ha.

Haver: 161 stk.

Ejer: Naturstyrelsen.

Et fælleshus med toilet tilsluttet en samletank.

Det vurderes at. ca. 50% af haverne har installeret en eller anden form for toilet – fordelt på følgende:

- campingtoiletter,
- toiletter, samletank,
- toiletter, nedsivning,

Foreningen har en aftale med firma, som kommer og tømmer toiletter, når der er 10-30 tanke der skal tømmes.

Repræsentant for kolonihaveforeningen oplyser, at den nuværende spildevandshåndtering fungerer fint, men at der er sket en stor forandring siden foreningen blev etableret. Der er et øget behov for toiletfaciliteter, og der forekommer øget afledning af ”gråt”¹ spildevand.

Haveforeningen Solvang (8800):

Areal: 6,6 ha.

Haver: 103 stk.

Ejer: Naturstyrelsen

Foreningens repræsentant oplyser, at der er et generationsskifte på vej. De nye lejere ønsker et ”sommerhus”, og har dermed også et stigende behov for toiletter.

Foreningens fælleshus er få år gammelt, og der er adgang til to toiletter, som benyttes af en stor del af havelejerne. Toiletterne er tilsluttet til en samletank, der planmæssigt tømmes af slamsuger.

Foreningens repræsentant oplever ikke de store udfordringer med håndteringen af spildevand. Flere har egne toiletter, men fællestoiletterne benyttes også flittigt.

Haveforeningen Stenshede (8850):

Areal: 1,3 ha

Haver: 36 stk.

Ejer: Viborg Kommune.

Primært lokale fra byen, der har haverne, så behovet for spildevandshåndtering er sparsomt.

Foreningen er ikke tilsluttet vand eller strøm, men enkelte opsamler regnvand, som kan blive brugt til toiletskyl.

Haveselskabet 1936 (8800):

Areal: 2,2 ha.

Haver: 57 stk.

Ejer: Viborg Kommune.

Foreningens repræsentant oplyser, at der er to fællestoiletter. Det ene er et forbrændingstoilet, hvor asken nedgraves. Det andet er et urintoilet, som ledes til sivedræn.

Det vurderes, at 10-12 haver selv har toiletter af forskellig art.

Det opleves, at boligerne bliver større og at behovet for spildevandshåndtering stiger.

¹ Gråt spildevand: Bad, opvask, tøjvask og lignende. Ikke toilet.

Haveselskabet Hedehaverne (8800):

Areal: 3,7 ha.

Haver: 60 stk.

Ejer: Viborg Kommune.

Repræsentanten for haveforeningen oplyser, at der er sket store forandringer i forhold til brug af haverne. Dem der køber haver, gør det ikke længere for at dyrke en køkkenhave, men for at få adgang til et fritidshus.

Der opleves et stigende behov for spildevandshåndtering.

Der er etableret forskellige løsninger i de enkelte haver:

- nedsivning
- samletank
- campingtoiletter.

Spildevand fra samletanke bliver hentet flere gange om året med slamsuger.

Repræsentanten for foreningen vurderer, at 15-20 selv har toilet, og behovet vurderes, at blive større i fremtiden.

Flere haver har fået installeret strøm eller solceller, så der reelt er tale om små sommerhuse.

Haveselskabet Løkken (8800):

Areal: 1 ha.

Haver: 21 stk.

Ejer: Viborg Kommune.

Foreningens repræsentant oplyser, at der ikke er noget fællestoilet, men har planer/ønske om at etablering af et fællestoilet.

Næsten alle havelejerne har eget toilet – enten et muldtoilet (2-3 stk.) eller campingtoiletter, der tømmes.